

19 mei 1961

U 5963/61 - C 46 - P1/PS9.

FA 10037/17

Land:

Groot-Brittannië.

Onderwerp:

Groot-Brittannië en de E.E.G.

GEHEIM

Referenties:

Datum van
waarneming:

Tweede week mei 1961.

Bron:

Betrouwbaar.

Informatie:

Van Britse ambtelijke zijde.

Opmerkingen:

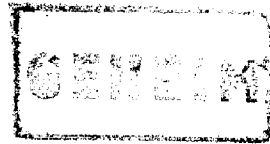
Verzonden aan:

de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

GROOT-BRITTANNIE EN DE E.E.G.

Voor het eerst sinds de oprichting van de E.E.G. kan nu gesproken worden van levendige belangstelling voor dit onderwerp van Britse zijde. Tot nu toe was het slechts de regering en zelfs slechts het kernkabinet dat een, voornamelijk negatieve, belangstelling aan de dag legde, omdat het besepte, dat de ontwikkeling van de E.E.G. een bedreiging voor de wankelende economie van Groot-Brittannië begon te vormen.

In de eerste plaats is er het opvallende verschijnsel, dat voor het eerst een populair socialistisch dagblad het onderwerp au sérieux neemt. Op 10 mei verscheen de "Daily Mirror" zowel met een hoofdartikel als een artikel van het parlementslid WOODROW WYATT. Beide artikelen dringen aan op het toetreden van Groot-Brittannië tot de E.E.G. Volledigheidshalve zij vermeld, dat de "Daily Mirror" ondanks zijn miljoenenoplage weinig politieke invloed heeft, en dat WOODROW WYATTs aanzien bij de Labourpartij het nulpunt heeft bereikt. Desondanks verdient het de aandacht, dat een blad, dat met bijna onfeilbare zekerheid nieuwe ontwikkelingen aanvoelt, het nodig heeft gevonden om zoveel ruimte te wijden aan een onderwerp, dat niet van natuurlijk belang is voor een populair lezerskring.

In verband met het niveau waartoe de belangstelling zich tot heden heeft beperkt, is er ook sprake van een verschuiving in benedenwaartse richting, hetgeen merkbaar was, toen MACMILLAN op

dinsdag 9 mei in het Lagerhuis vragen beantwoordde over Engeland en de E.E.G. De Lagerhuisleden toonden duidelijk hun interesse. Maar de indruk werd gewekt, dat het luidste goekeurende gemompel van beide kanten weerklonk, toen MACMILLAN zijn gehoor kenbaar maakte, dat men zich geen zorgen behoeft te maken over ontedelijke haast van de zijde der regering.

Dat de belangstelling in het parlement thans inderdaad levendig begint te worden, voornamelijk in negatieve vorm, blijkt uit het feit, dat het verzet tegen toetreding tot de E.E.G. zich in de conservatieve fractie nu definitief organiseert. Een groep van conservatieve Lagerhuisleden kwam op 9 mei in het Lagerhuis bijeen om over deze kwestie van gedachten te wisselen. Dit zijn allen Lagerhuisleden die overwegend landelijke districten vertegenwoordigen. Tachtig zetels in het Lagerhuis (d.w.z. van de conservatieve fractie) hangen af van de stemmen der boeren in de districten. De conservatieve vertegenwoordigers van deze districten vrezden, dat Engeland niet tot de E.E.G. kan toetreden zonder dat de Britse landbouw hiervan schade ondervindt. De groep besloot om via het Landbouwcomité van de conservatieve fractie de Minister van Landbouw, SOAMES, en de Minister voor Europese Zaken, HEATH, uit te nodigen om het standpunt van de Britse regering uiteen te zetten.

In opdracht van het kabinet hebben onderafdelingen van de betrokken departementen (Handel, Landbouw, Buitenlandse Zaken en Financiën)

rapporten uitgebracht over de te verwachten gevolgen en moeilijkheden, die uit Englands toetreden tot de E.E.G. zouden voortvloeien. Deze rapporten worden thans door de regering in studie genomen. De meerderheid van de ambtelijke opinies die erin tot uiting worden gebracht, staat afwijzend tegenover toenadering tot de E.E.G.

Ook op internationaal terrein blijkt het onderwerp van Englands verhouding tot de E.E.G. actueel te zijn. De vergadering van het Consultatief Comité van de Vrijhandelszone (bestaande uit financiers, industriëlen, economen en vakverenigingsvertegenwoordigers van de leden der Vrijhandelszone) wijdde op 9/10 mei een zeer levendig debat aan de E.E.G.-kwestie. Dit stond niet als eerste punt op de agenda, maar op verzoek van de deelnemers werden desondanks de besprekingen begonnen met de E.E.G.-kwestie.

Verder is op de hoofdpagina van het conservatieve zondagsblad "The Sunday Dispatch" een artikel verschenen van Denis HEALY, de officiële woordvoerder voor Buitenlandse Zaken van de Labourfractie in het Lagerhuis. Het feit dat hij zich uitspreekt tegen aansluiting van Engeland bij de E.E.G. is vanzelfsprekend van veel groter belang dan het feit, dat de "Daily Mirror" en Woodrow WYATT zich vóór toetreding uitspreken. Doch opgemerkt dient te worden, dat het "shadow cabinet" de kwestie van toetreding tot de E.E.G. tot heden niet formeel heeft besproken en nog niet haar houding heeft bepaald.

Door Britse ambtelijke zijde werd de huidige situatie als volgt samengevat: Bezorgdheid over Englands economische positie en aandrang van de kant van president KENNEDY hebben de Britse regering er thans van overtuigd, dat Engeland tot de E.E.G. zal moeten toetreden. De overtuiging heeft echter geen enkele geestdrift bij de regering opgeroepen en de regering is verdeeld over de kwestie van het hoe en wanneer. En afgezien van de talloze technische moeilijkheden, die in ambtelijke kringen als bijna onoplosbaar worden beschouwd, is de regering ernstig beducht voor interne politieke reacties. Want niemand kan op het ogenblik voorspellen hoe het electoraat zal reageren.

Mei 1961.